

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

שם הקורס: מבוא לתורת הסוד מהתנאים ועד האחרונים

שנה"ל תש"פ

שם המרצה: הרב מנחם מקובר

מסלול/התמחות: תלמוד

היקף שעות: 1 ש"ש

תוכן הקורס ומטרות הקורס

עולם תורת הסוד מהווה חלק בלתי נפרד מהמחשבה היהודית לדורותיה, ושורשיו נטועים עוד בראשית הווית התורה שבעל פה. בקורס זה נתוודע אל הרצף ההסטורי של התפתחות והתגבשות תורת הסוד החל מתקופת התנאים, נעסוק בדמויות מרכזיות שהשפיעו וגיבשו את אפיונה ומהותה של תורת הסוד ובתמצית משנתם זאת עד לדורנו. ביניהם: רבי שמעון בר יוחאי, הרמב"ן, הרמ"ק האר"י, הרמח"ל ועוד. אילו הן מטרות הקורס:

1. הכרת ההתפתחות ההסטורית של תורת הסוד מאז תקופת חז"ל.
2. הכרת האישים המרכזיים ברצף ההסטורי של תורת הסוד ויסודות משנתם.
3. עיון בכמה סוגיות יסוד בתחום עולם הסוד.
4. מתן כלים פדגוגיים להוראת הנושא הנ"ל בבתי הספר.

ראשי פרקים

1. תולדות תורת הסוד בתקופת התנאים.
2. תורת הקבלה בתקופת הראשונים: רבנו עזריאל, הרמב"ן, רבי יצחק דמן עכו.
3. תולדות הקבלה באלף החמישי והשישי – גילוי הזהר וקבלת הרמ"ק והאר"י.
4. תורת הסוד בתקופת האחרונים – רש"ש, רמח"ל, הגר"א ותורת החסידות.
5. קבלה עיונית למול קבלה מעשית.
6. תורת הצמצום.
7. עולמות אדם קדמון ועולמות אח"פ ועקודים.
8. שבירת הכלים.
9. עולם התיקון: עולמות, פרצופים וקליפות.
10. תורת הכוונות – האר"י והרש"ש.
11. תורת הרמח"ל – סוד היחוד והדמיון הנבואי.
12. קבלת הגר"א, רבי חיים מוולוז'ין ורבי יצחק אייזיק חבר.
13. קבלת הלשם, שבו ואחלמה, הרב קוק והנזיר.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"ג אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

חובות/דרישות הקורס

1. נוכחות מלאה.
2. השתתפות פעילה.
3. מבחן מסכם.

דרכי התקשרות עם המרצה

במייל : mmakover@gmail.com

ביבליוגרפיה

1. גרשום שלום, **זרמים ראשיים במיסטיקה היהודית**, (תרגום : סדריק כהן סקאלי), תל אביב 2016.
2. גרשום שלום, **פרקי יסוד בהבנת הקבלה וסמליה**, ירושלים תשמ"א.
3. יוסף בן שלמה **תורת האלהות של ר' משה קורדובירו**, ירושלים, תשכ"ה.
4. ברכה זק, **בשערי הקבלה של רבי משה קורדובירו**, באר שבע 1995.
5. שמואל אבא הורודצקי, **תורת הקבלה של רבי משה קורדובירו**, ירושלים תשי"א.
6. שמואל אבא הורודצקי, **המסתורין בישראל**, ת"א, 1960.
7. יהונתן גארב, **מקובל בלב הסערה**, ת"א תשע"ד.
8. יגאל יעקב הדאיה, **שבילי הגן – פרקי מבוא לתורת האר"י**, ירושלים תשע"ח.
9. הרב דוד כהן, **קול הנבואה – ההגיון העברי השמעי**, ירושלים תש"ל.
10. מרדכי שריקי, **רכב ישראל – קבלת רבי משה חיים לוצאטו**, ירושלים תשנ"ה.
11. מרדכי שריקי, **אור עולם - תולדות הרמח"ל ומשנתו**, ירושלים תשע"א.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון : 08-9485662
פקס : 08-9485686
דוא"ל : sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים
מיקוד 44814
טלפון : 03-9061301
פקס : 03-9061342
דוא"ל : dekan@orot.ac.il